

Noordwijk (Gr.) bezit kerkje met historie

6 april 1984

Kerk en orgel van Noordwijk (Gr.) zijn onlangs gerestaureerd en bij die gelegenheid is door A. J. Noordveld te Haren en W. H. de Boer uit Niebert een boekje samengesteld over dit uit historisch oogpunt interessante kerkje. Namens de kerke raad stuurde mevrouw A. Kalfsbeek - van der Donk mij het gidsje toe met de informatie dat het voor minimaal f 5.- kan worden afgehaald op het adres Oosterwijk 13 te Noordwijk, Gr. Door overschrijving van minimaal f 7,50 op girorekeningnummer 955066, of op bankrekeningnummer 3410.58.572, ten name van de Kerkvoogdij van de Hervormde gemeente Noordwijk te Noordwijk, wordt het boekje franco thuis gezonden. De opbrengst is bestemd voor het restauratiefonds.

Op de foto's hierboven, ontleend aan het boekje, ziet u de kerk omstreeks 1975 en daarnaast het interieur met het weer in ere herstelde doophek. Al in 1385 wordt in de stukken gewag gemaakt van een der pastoors van Noordwijk. Hij woonde op de „Olde Prestersheerd“. Het kerkgebouw maakt geen oude indruk, maar dat komt door de 19e eeuwse bepleistering. Niettemin is de kerk, gezien de muurdikte en het formaat van de kloosterstenen mid-

deleeuws. De verhoudingen doen een oorsprong in de 15e eeuw vermoeden.

Na de grootscheepse verbouwing in 1868 kreeg de kerk de huidige aanblik. In 1982 werd de westgevel vernieuwd en kreeg het dak nieuw beschot. Het torentje is in 1710 gebouwd en er zit een klok in, die in 1712 in Amsterdam werd gegoten. Op deze klok staat de naam van de toen belangrijkste collator, Carel Ferdinand, Graaf von Inn- und Kniphausen. De windvaan is een geschenk van de graaf en verbeeldt de leeuw uit het wapen Kniphausen. De toren heeft een uurwerk uit 1866 van de Groninger instrumentmaker H. Deutgen.

De eikehouten preekstoel dateert uit het begin van de 17e eeuw en is afkomstig uit de kerk van Leek. Hij werd in 1752 geschonken door de toenmalige collator Willem, Baron von Inn- und Kniphausen, heer van Nienoord te Leek. Die preekstoel dateert uit omstreeks 1600 en is ouder dan de „Nienoordskapel“ in Leek, die in 1662 gereed kwam. De kansel kan dan ook niet voor de kerk in Leek gemaakt zijn. Volgens overlevering zou de gravin Anna van Ewsum van de Nienoord in 1711, toen zij de fraaie preekstoel van Jan de Rijk in Midwolde liet aanbrengen, de oude kansel naar haar kerk „op de Leek“ hebben laten overbrengen.

Samen met de kansel werd het gietijzeren doophek geschonken. Als zijnde een obstakel werd het jaren geleden verwijderd. Maar het kon gelukkig terug-

verkregen worden uit een boerderij bij Drachten, waar het diende als afscheiding in een stal. Enkele gebroken delen van de in het hek opgenomen lezenaar werden opnieuw gegoten. Het hek werd op een zodanige manier herplaatst, dat het gemakkelijk kan worden weggenomen om zo meer liturgische speelruimte te verkrijgen.

Door veenverkoop verkreeg men destijds geld waarvoor in 1871 een orgel werd gekocht. Het instrument werd gebouwd door de firma P. van Oeckelen uit Haren. Het orgel, dat vele jaren in een desolate toestand verkeerde, werd vorig jaar door een enthousiast team vrijwilligers weer bespeelbaar gemaakt.